

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

PILNE

Poczta polowa 53 12. marca 1921 r.

Oddział II informacyjny

Ew.2. Nr. 11219/II

Ściśle tajne
trzymać pod zamknięciem!

68053

ker

chery Dd

S

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w BELWEDERZE.

Przesyła się do wiadomości referat o obecnej sytuacji polityczno-wojskowej w związku z Konferencją Londyńską i plebiscytem na Górnym Śląsku.-

1 załącznik

I. Zastępca Szefa Szt. Gen.
K u l i Ń s k i m. p.
Generał podporucznik

Za zgodność

Otrzymują:

Oddział III.N.D.W.P.
M.S. Zagr.
M.S. Wojsk. Oddz. II. Szt.
Adjutantura Generalna

Przewidywano

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. 68053 dnia 16/III 1921.

PIESUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Sytuacja polityczno - wojskowa w związku z Konferencją Londyńską i plebiscytem na Górnym Śląsku.

Postanowienia Konferencji Paryskiej streszczające się w warunkach rozbrojenia i odszkodowań spowodowały rząd niemiecki do przyjęcia warunków rozbrojenia, natomiast do wystąpienia w sprawach odszkodowań z kontrpropozycjami na Konferencji Londyńskiej i po ich odrzuceniu przez Radę Najwyższą ~~do~~ **rozważania rokowań**, ~~z~~ **rozważania**, gdyż Niemcy zajęły stanowisko nieprzejednane.

Przebieg Konferencji Londyńskiej był następujący:

Skonwołując się do zaproszenia Rady Najwyższej Niemcy wysłał dn. 1. marca do Londynu min. spraw zagr. v. Simonsa wraz ze sztabem kilkudziesięciu rzeczoznawców. Ponieważ decyzja Konferencji Paryskiej dotycząca rozbrojenia Niemiec została poprzednio na Konferencji Premierów Niemieckich Państw Związkowych w Berlinie w pierwszych dniach lutego akceptowana, sprawa odszkodowań stała się na Konferencji Londyńskiej jedynym przedmiotem obrad. Konferencja Paryska postanowiła następujące warunki odszkodowań: 226 miliardów marek w złocie w spłatach rocznych w przeciągu 42 lat, oraz 12 % od wywozu niemieckiego, obliczonych również na ten sam okres.

W Londynie Niemcy przedłożyły swe kontrpropozycje streszczające się w ogólnej sumie odszkodowań 50 miliardów marek w złocie, przy akceptowaniu 12% od wywozu, uzależniając natomiast wykonanie tych propozycji od przyznania Niemcom Górnego Śląska, bez względu na wynik plebiscytu, utworzenia międzynarodowego kredytu, którego proponowana wypłata sumy odszkodowań ułatwił oraz zniesienia wszelkich szranków dla niemieckiego handlu.

Takie kontrpropozycje spowodowały, że Lloyd George jako Prezydent Rady Najwyższej postawił niemieckiej delegacji ultimatum do dnia 7 marca, w którym to dniu Niemcy miałyby zająć swe ostateczne stanowisko wobec decyzji Konferencji Paryskiej. Równocześnie zakomunikowano delegacji niemieckiej, że w razie odmownego stanowiska rządy koalicyjne przystąpią do okupacji Ruhrortu, Düsseldorfa i Dusseldorfu, utworzą granicę celną na prawym brzegu Renu oraz zwrócą się

do swych parlamentów z prośbą o zezwolenie na pobieranie 50% od sum za sprzedane towary niemieckie do państw koalicyjnych. Pojmować to należy w ten sposób, że ^{W celu obrotu celowy i stosunku do Niemców} towary sprzedane przez kupców niemieckich kupcom państw koalicyjnych, połowa należności będzie wypłacana w walucie danego państwa koalicyjnego, druga połowa zaś będzie wypłacana skarbowi państwa kupującego, które na otrzymaną sumę wystawi kupcowi swemu zaświadczenie /bon/. Zaświadczenie to będzie zrealizowane w walucie niemieckiej przez skarb państwa Niemieckiego.

Dnia 7. marca r.b. minister Simone zaproponował koalicji roczną spłatę 3 miliardów marek w złocie w przeciągu 5 lat, natomiast późniejsze ustalenie w wysokości rocznej sumy na okres pozostałych 37 lat. I tę propozycję Simone uzależnił od pozostawienia Niemcom Górnego Śląska. Powyższa propozycja została przez Radę Najwyższą odrzucona i zapowiedziane środki przysusowe zostały zarządzane. W dn. 8 marca min. Simone opuścił Londyn przy równoczesnym zawożeniu do Berlina posłów niem. w Paryżu, Londynie i Brukseli.

Dnia 8 marca wojska koalicyjne pod dowództwem francuskiego generała Degoutte zajęły Düsseldorf, Duisburg i Ruhrort i prawdopodobnie posuną się aż do rzeki Rury. Równocześnie wydano zarządzenie, celem utworzenia granicy celnej w strefie 30 klm. oddalonej od prawego brzegu Renu.

Dnia 5 marca zebrał się Reichstag niemiecki, by mieć bezpośrednią ingerencję na decyzje, które rząd niemiecki łącznie z delegacją swoją w Londynie wydawał w związku z Konferencją Londyńską. Oświadczenie premiera niemieckiego Fehrnbacha z dn. 5 marca było nacechowane stanowczością odrzucenia warunków paryskich i niebrania żadnej odpowiedzialności za wypadki, które nastąpić mogą po decyzji Konferencji Londyńskiej. Oświadczenie rządu niemieckiego było aprobowane przez wszystkie partje niemieckie z wyjątkiem komunistów.

.....

W przyjęciu warunków rozbrojenia przez rząd niemiecki można się dopatrzeć następujących motywów postępowania:

obecny rząd niemiecki opiera się przy lojalnym poparciu socjalistów większości na partjach umiarkowanych, w kwestji zaś rozbrojenia ludności cywilnej, ma za sobą i pozostałe partje socjalistyczne. Z faktem tym rząd niemiecki musi się liczyć. Podpisanie

warunków rozbrojenia miało z drugiej strony na celu skupienie całej energii i uwagi społeczeństwa na najżywotniejszą kwestję niemiecką w chwili obecnej t.j. jaknajkorzystniejsze załatwienie sprawy od - szkodowań. Na Konferencji Premierów państw związkowych w Berlinie zdecydowano opierać się decyzji paryskiej, tymbardziej, że opinia pu - bliczna była w pojmowaniu tej sprawy zbyt daleko posunięta i podda - nie się w Londynie warunkom Konferencji Paryskiej spowodowałoby nie - zawodnie kryzys rządowy, a nawet obalenie obecnego gabinetu i moż - liwość przejścia rządów w ręce prawicowe.

Z kwestją odškodowań Niemcy łączyły od chwili wysunięcia jej na porządek dzienny sprawę G. S. t.j. uzależniały spłatę od - szkodowań od pozostawienia im G. S. nie zaniehbując równoczesnej akcji tak propagandowej, jak i zbrojnej na szarym terenie plebiscy - towym.

Na Konferencji Londyńskiej Niemcy przekonały się, że wysuwa - nie tego argumentu nie zadecyduje ostatecznie o losie G.S. i, że koalicja w tej kwestji uważa za rozstrzygające wynik plebiscytu . Wobec tego Niemcy są postawieni wobec następujących możliwości:

1. Kontynuowanie walki o G.S. przy użyciu praktykowanych do - tychczas środków /bojówki, propaganda, przekupstwo, obniżanie waluty i.t.p./ i po niepomyślnym ewentualnie plebiscycie poddanie się de - cyzji koalicji w sprawie ostatecznego przyznania terenów plebiscy - towych; w kwestji zaś odškodowań wobec stanowczym postawy koali - cji i wykonania przez nią sankcji przymusowych, ustąpienie i przyje - cie odnośnych warunków sprecyzowanych na Konferencji Paryskiej i Londyńskiej.

2. Stanowcze odrzucenie postanowień Rady Najwyższej i stoso - wanie biernego oporu aż do skutku t.j. ostatecznego ustąpienia wo - bec woli koalicji, wzgl. próby rozstrzygnięcia sprawy orężem.

Druga możliwość jest w chwili obecnej nie do pomyslenia dla powodów następujących:

a/. wewnętrzna sytuacja polityczna, a to : antypaństwowe ten - dencje komunistyczne /tworzenie armji komunistycznej/ zaostrzony antagonizm partyjny, rozbieżność polityczna państw związkowych /Ba - warja/ i.t.p.

b/. Brak odpowiedniej siły zbrojnej w stosunku do liczebności i uzbrojenia armji koalicyjnych / głównie francuskiej/ . Stosunek

do sił koalicyjnych na froncie zachodnim następujący:

armia okupacyjna - 11 dyw. piech. i 1 1/2 dyw. kaw.
razem 1 155.000 ludzi

armia francuska - wg. budżetu
w 1921 r., nie licząc wojsk ko- 696.000 "
lonjalnych w Algierze, Syrii i 38.473 ofic.
Marocco, które wyrównują udział
franc. w armii okupacyjnej.

armia belgijska - 12 dyw. piech.
1 dyw. kawalerji razem ca. 150.000 ludzi

Siły koalicyjne ^{w jej składzie} ~~ca.~~ Razem 1.039.473 ludzi

Siły niemieckie:

1/ Reichsheer 2 dyw. piech.
i 3 dyw. kawalerji razem 96.000 ludzi
4.000 ofic.

2/ Schutzpolizei: ogólna liczebność 150.000 ludzi

3/ Żandarmerja państwowa 91.000 "

4/ Orgesch ca. 500.000 "

Razem 841.000

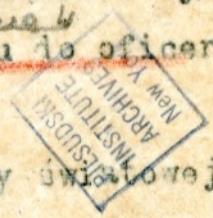
Zaznaczyć należy, że pod względem wyposażenia wojsk w środki techniczne, ^{i jednolite} armia niemiecka znacznie ustępuje armii francuskiej i belgijskiej.

Charakterystyka armii niemieckiej:

Korpus oficerski rekrutuje się wprawdzie z dawnych kadrów oficerskich, dzieli się jednak na monarchistów i republikańców, który to rozłam odbija się w zajęciu stanowiska wobec cywilno-wojskowych organizacji oraz wystąpieniach tak partji prawicowej, jak i lewicowej. Materiałne wyposażenie oficerów dobre.

Podoficerowie przedstawiają materiał doborowy, zarażeni zostali natomiast swego czasu hasłami rewolucyjnymi /stawali na czele Soldatenrat'ów w dniach rewolucji niemieckiej/, co odbija się obecnie w ich antagonizującym stosunku do oficerów. Wyposażenie podoficerów zupełnie dobre.

Żołnierz młody nie przechodził wojny światowej, składa się z ludzi, którzy swoim obowiązaniem się do służby 12-letniej chcą zapewnić sobie byt. Przy rzucającej się w oczy

dyscyplinie zewnętrznej, brak tradycji wojskowej i doświadczenia wojennego. Wyekwipowanie i zaprowiantowanie dobre, żołd wystarczający.

Schutzpolizei.

Składa się wyłącznie z dawnych oficerów i podoficerów. Ponieważ liczba podoficerów przeważa Schutzpolizei, jest pod względem politycznym niepewną, jakkolwiek nie można jej odmówić wysokiej wartości bojowej.

Żołd wyekwipowanie i zaprowiantowanie lepsze niż w Reichsheer.

Żandarmerja państwowa.

Kontynuuje dawny system żandarmerji niemieckiej i jako czynnik mobilizacyjny nie może być poważnie brany w rachubę.

Organizacja.

Organizacja ta jest ściśle związana z polityczną orientacją danego państwa związkowego i może zawieść, o ile polityka danego państwa nie będzie się zgadzała z zarządzeniami rządu centralnego.

Po przeprowadzeniu pierwszej mobilizacji Niemcy w najlepszym razie mogliby wysłać 841 tysięcy ludzi, musieliby walczyć na dwóch frontach, przy równoczesnym obsadzeniu granicy czeskiej.

.....

W obecnej i ustalonej już dyzlokacji garnizonowej 100 tysięcznej Reichsheery niemieckiej zauważano w ostatnich dniach pewne zmiany, zmierzające do zasilenia garnizonów na pograniczu polsko-niemieckim, a mianowicie:

I. Wehrkreis /Pr. Wsch./. Skonstatowano wielkie zdenerwowanie ludności cywilnej z powodu rzekomej ofensywy polskiej, która miałyby się rozpocząć 21 marca.

W okolicy Arys i Rastenburga ściągnięto oddziały z północnych garnizonów Prus Wschodnich, odbywając ćwiczenia polowe, w obecności dowódcy 1. dywizji gen. v. Dassel. Nie skonstatowano natomiast żadnych oddziałów należących do obcych dywizji.

II. Wehrkreis Znaczniejszych zmian nie zauważono. Sztab 4 pułku piech. przeszedł z Kolberg do Deutsch Krone, 14 p. k. z Ludwigst do Hammerstein, 1/4 p.p. z Stargardu do Piły, oraz komp.

wiotaczy min 4 p.p. z Kolberg do Hammerstein. /odnośna placówka B.W. zwykle bardzo czuła ważniejszych przesunięć wojsk dotychczas nie awizowała/

III. Wehrkreis. /Śląsk Brandenburgja/ Najbardziej ożywion ruch wojskowy. Mimo otrzymanych sprzecznych informacji ustalono: skierowywanie oddziałów niemieckich ku granicy plebiscytowej. Okolice Lamedorf przybyły 3 bataljony piechoty, należące do 7. dyw. /bawarskiej/. Wiadomość tę potwierdza poseł francuski w Monachjum. 8 pułk kaw. stacjonowany dotychczas w Oleśnicy Bernstadt i Namysłowie otrzymał rozkaz przesunięcia się ku granicy plebiscytowej.

← Koncentracja wojsk niemieckich na granicy C.S. ma na celu
a/ pogotowie wobec spodziewanego przez Niemców ataku polski
go.
b/ pogotowie wobec sytuacji, która się wytworzy podczas i p
plebiscycie. →

Koncentracja niem. wojsk w pobliżu obszaru plebiscytowego stanowi poniższy moralne poparcie ludności i bojówek niemieckich na terenie plebiscytowym.

- K O N K L U Z J A -

← Rozpatrzywszy powyższe wywody nabiera się przekonania, iż Niemcy nie mają zamiarów agresywnych wobec Polski, a raczej czynią przygotowania defenzywne, na wypadek ewent. udzielenia mandatu Polsce zajęcia wschodnich ~~st~~ obszarów Niemiec w związku ze sprawą odszkodowań. Na przygotowania defenzywne Niemiec wskazuje brak większych koncentracji wojsk na tyłach i zasilanie garnizonów granicznych oddziałami tej samej dywizji /wyjątek stanowi przybycie 3 baonów bawarskich w okolice Lamedorf. Przeciw wysłaniu tych wojsk protestują bawarczycy, obawiając się politycznego osłabienia stanowiska politycznego Bawarii/

Wzrost wojskowy na granicy polsko-niemieckiej należy uważać.

